

Задявки около езика на преводите на Кирил и Методий

1. Може ли говорът на едно солунско славянско племе да формира основите на литературните езици на славянските народи

Славистичната наука в страните на източното православие признава охотно (виж цитати от Ив. Кочев), че езикът на преводите, наречен от adeptите ѝ старобългарски език, лежи в основите на литературните езици на славянските народи. Но същите научни работници, като П. Динеков например, определят този старобългарски език чрез сакралната си формула „слав.(старобълг.) език” недвусмислено като славянски. Понеже понятието славянски език не може да съществува без етнонима на народа, който го говори и независимо от това дали панславизмът се е отказал от старата теза за общ на всички славяни език в европейския им ареал, излиза, че използваното от Динеков прилагателно „славянски” се отнася до признатия от славистиката народен говор на някое от славянските племена от Солунския регион. Като логичен резултат от тази постановка се стига до извода, съгласно който **народният говор на едно анонимно славянско племе от Югозападна България, който не може да се нарече литературен (писмен) език, е формирал литературните езици на славянските народи.**

2. Бил ли е Кирило-Методиевият литературен език (КМле) близък на българина

Славистиката е категорична, че езикът на преводите на гръцката християнска книжнина бил изграден от светите братя Кирил и Методий на основата на говора на славянско племе от солунския регион, подчинено на българите. За същия език са изписани много трудове, доказващи да е той „славянски”.

Има и мнения, че българите са древен славянски, високо цивилизован етнос, който през VIII – IX век, при общуване с населяващите Балканите славянски племена, им предал своите цивилизационни придобивки срещу етнонима българи и така държавата се нарекла България, а високо цивилизованото славянско население – българи.

Така или иначе остава догматичната формула за българите-славяни и за славянския език на преводите на гръцката богослужебна книжнина.

На този език са написани през X-XI век и редица ръкописи, запазени по по-късни преписи с автори Климент Български, Йоан Екзарх, Константин Преславски, Черноризец Храбър, Презвитер Козма, Ефрем Сирийски. Тук се включват и съставните ръкописи на Симеоновия сборник от 1073 г., 13 слова на Гр. Богослов, Паренесис, Сирийски патерик.

За граматиката на този език има редица изследвания и тя е станала добре позната на науката.

От изписаните със същия „старобългарски” език древни писмени паметници са извлечени в съществуващите „старобългарски речници” (напр. „Старобългарски речник” на Дора Ив. Мирчева, С., 1999, с.6) ползваните слова, които са приблизително 20 000.

От изложените сведения се ражда запитването: защо ако наистина езикът на преводите, наречен старобългарски и определен от съвременните кирило-методиевисти като славянски са записани в цитирания речник около 20000 слова, е било необходимо да бъдат те преведени, след като ние българите сме уж славяни и за нас този език е „роден”?

Българският патриот, интелектуалец, книжовник и държавник Петко Р. Славейков информира, че през втората половина на XIX век е бил „условен“ от американския мисионер д-р Лонг да преведе „на български от славянски на Новия завет“, както и че „това общество беше натоварило Фотинова да преведе Стария завет“ („Български притчи или пословици и характерни думи – събрани от П.Р.Славейков, София, 1972, с.37). Езикът, на който са били преведени старите писмена тогава е българизирания до известна степен език на Кирил и Методий, наречен днес, както се каза, от славистиката „старобългарски“ и определен като „славянски“. Това българизиране на КМле е започнало още през X век и в началото на Втората българска империя вече се е изразило в превръщането му от синтетичен в аналитичен, т.е. от изгубването на основния славянски граматичен принос в българския Кирило-Методиев език - падежните форми и инфинитивите, което е изумителен факт (Анг. Даскалова и М. Райкова. Грамоти на българските царе, С.2005).

Тази информация дава повод да присъедина към първия си въпрос и следния: Защо след като българите са славяни, а езикът на преводите, на който Кирил и Методий и Учениците са превели от гръцки „Новий и Старий завет“ е славянски, е трябвало да бъдат преведжани от Славейков и Фотинов на български, за да могат да ги четат и разбират българите?

3. За славянския език

Намирам повод да напомня на научните работници-традиционалисти няколко важни обстоятелства: 1. Панславизмът и българската славистика от своя страна, са приели, че общославянски език не е съществувал през IX в.; 2. Понятието славянски език е безсмислено, защото то няма етнолингвистична база, а да се мисли, че на един и същ език са говорили всички славянски племена, ползващи различни племенни наименования в ареала, населен от тях, е неоснователно; 3. След като е безпочвено понятието славянски език, следователно не съществува и славянска писменост, като съвкупност от език и азбука; 4. По същата логика, след като се знае, че азбуката, предназначена и обслужваща фонетиката на определен език следва да носи етнонима на този език, значи не съществува основание да наричаме която и да е азбука славянска. Изводът от всичко това е, че нито КМле може да бъде наричан славянски език, нито Глаголицата е славянска азбука; дори и КМле да е идентичен с народния славянски диалект от солунско, той не може да бъде наречен славянски, както и азбуката му – славянска.

От казаното до тук трябва да направим извод, че ползвания от славистиката израз „славянски език“ е абстрактно понятие и следва да се разбира като „някой от езиците от славянската езикова група“, бил той, да речем, хърватски, руски, полски.

Не се оспорва от осведомените, че по времето, когато Братята са творили своя език на Балканите са битували славянски племена, като някои от тях са известни с племенните си наименования моравци, тимочани, абодрити, смоляни и т.н. Не е известно названието на племето, чийто говор уж бил дал фонетичната база за формиране на звуковия състав на глаголическите букви, а в процеса на преводите на гръцката богослужебна книжнина се превърнал в така наречения от славистиката „старобългарски“ писмен език, за да се избегне ползването „Кирило-Методиев литературен език“.

А името на славянското племе от Солунския регион е неизвестно, защото цялата тази приказка е политическа фантастика.

Ключови думи: славянски, език, говор, племенно, название, речников, фонд, Кирило-Методиев, литературен.